

stemningerne i det andet Thing i denne Sag som tilkjendegivende det nævnte Things endelige og afgjorte Mening, og man har havt Ret til at udtale dette netop paa Grund af Yttringer, der ere faldne i det andet Thing ved 3die Behandling der, inden Sagen gik til Afstemning. Men man veed jo heller ikke, idetmindste veed Regjeringen da ikke, hvorledes dette Thing da egentlig stiller sig til Lovforslaget. Der foreligger jo vel fra igaar Udtalelser af enkelte Medlemmer, af hvilke det ikke vil være vanskeligt for mig at kunne drage en Slutning om, hvorledes ogsaa flere andre af det ærede Things Medlemmer ville stille sig til Lovforslaget. Men nogen Sikkerhed for, hvorledes Thinget i sin Heelhed vil stille sig til Lovforslaget, og endnu mere til det Standpunkt, som Regjeringen har indtaget, det har jeg ikke, og det er en saadan, jeg maa ønske at faae.

Den ærede 7de Landsthingsmand for 1ste Areds (David) yttrede før, idet han billigede min Udtalelse igaar om, at Lovforslag af denne Art helst maatte fremkomme ved Regjeringens Initiativ, at det maatte paahvile Regjeringen som en Pligt i et egentligt Lovforslag at fremkomme med sine Anskuelser heelt og bestemt, og at det først saa under Forhandlingerne derom med Rigsdagens forskjellige Afdelinger maatte vise sig, hvorvidt Regjeringen mere eller mindre kunde fravige disse, og om den kunde gjøre Indrømmelser, men at det derimod ikke var Rigsdagens Sag forud at tilkjendegive, hvorledes den vilde stille sig, for at Regjeringen kunde tage Hensyn dertil ved Udarbejdelsen af sine Forslag. Jeg troer imidlertid, at Regjeringen dog i nærværende Tilfælde har været berettiget til at stille sig paa det Standpunkt, hvorpaa den har stillet sig. Her ligger nemlig ikke det Spørgsmaal reent og udeelt og alene for, om man ved Lovforanstaltninger vil fremme Fæstegodsets Overgang til Selveiendom, men her ligger Spørgsmaalet for, saaledes som det i Anledning af det foreliggende Lovforslag fra Regjeringens Side er bragt i Forbindelse med et andet Spørgsmaal, nemlig om man vil det store Formaal: Jordens Frigjørelse for de Baand, der hvile paa den, og om

man vil søge at naae dette Formaal ved at bringe det i Forbindelse med det stærke Dunst, som fra mange Sider er blevet reist om at faae Fæstegodset ved Lovforanstaltninger til at overgaae til Selveiendom. Naar man vil bringe disse to Formaal i Forbindelse med hinanden — og jeg troer, at det saaledes som Omstændighederne have udviklet sig, er naturligt, at Regjeringen benytter Leiligheden til at bringe dem i Forbindelse med hinanden, — saa er det ogsaa naturligt, at Regjeringen maa ønske at faae at vide, hvorledes Rigsdagen vil stille sig dertil. — Den ærede Landsthingsmand, som sidst havde Ordet (David), billigede det Formaal, som Regjeringen havde stillet sig, og han udtalte, at han i flere Punkter kunde tiltræde Regjeringens Program. Men der var eet Punkt i samme, som han fremhævede, med Hensyn til hvilket han ikke kunde følge Regjeringen, og han meente med Undren, at den dert var kommen til omtrent at staae paa samme Standpunkt som det foreliggende Lovforslag. Det var med Hensyn til Spørgsmaalet om, at en Dvotadeel af Fæstestederne's Værdi skulde tilfalde Fæsternes Efterladte, og han udtalte, at den Omstændighed, at den kom til at gaae igjennem Statskassen, ikke kunde forandre Noget i den virkelige Betydning af Udredelsen af et saadant Beløb. Jeg troer dog, at der er nogen Forskjel mellem Lovforslagets Bestemmelser i saa Henseende og saa det, som Regjeringen har udtalt under Nr. 6 i sin Meddelelse til det andet Thing. Regjeringen har der udtalt, at, for at Fæstestederne i Reglen kunne erhverves i Selveiendte af de hidtilværende Brugere, naar Stedet er blevet ledigt ved, at Fæsterens Enke gifter sig, eller at Forpagtningscontracter paa langt Aaremaal udløbe, eller af Fæsternes Efterladte, eller for at man, hvis Eieren eller anden Mand kjøber Stederne, kan sætte dem istand til paa anden Maade at komme iwei, skal Regjeringen til de hidtilværende Brugere eller de paagjældende Fæsteres Efterladte udbetale $\frac{1}{4}$ af de respective Salgsbeløb for Fæstestederne. Dette er noget Andet, end hvad der indeholdes i Lovforslaget. Regjeringen har meent, og jeg troer med Rette, at der som det Bederlag, der skal gives Gods-